

INFORMACIJA APIE KORONA VIRUSĄ!

2020-02-24

<p>KAIP ŽMONĖS UŽSIKREČIA NAUJUOJU KORONAVIRUSU?</p> <ul style="list-style-type: none">▶ Įtariama, kad infekcijos šaltinis gali būti gyvūnai, paukščiai.▶ Skebiama, kad infekcija gali plisti nuo žmogaus žmogui. <p>KOKIE YRA NAUJOJO KORONAVIRUSO SUKELTOS INFEKCIJOS SIMPTOMAI?</p> <ul style="list-style-type: none">▶ Karščiavimas.▶ Kosulys.▶ Pasunkėjęs kvėpavimas, dusulys.▶ Plaučių uždegimas. <p>Liga gali pasireikšti lengva, vidutine ar sunkia forma.</p> 	<p>KAS LABIAUSIAI RIZIKUOJA UŽSIKRĖSTI?</p> <ul style="list-style-type: none">▶ Sveikatos priežiūros darbuotojai.▶ Šeimos nariai ir kiti asmenys, artimai bendraujantys su užsikrėtusiais ar sergančiais žmonėmis.▶ Sergantys kitomis kvėpavimo takų infekcijomis.▶ Sergantys lėtinėmis ligomis bei asmenys, kurių imuninė sistema nusilpusi. <p>Įtariama, kad infekcija yra labiau pavojinga mažiems vaikams, vyresnio amžiaus asmenims bei sergantiems lėtinėmis ligomis.</p> <p>KIEK LAIKO PRAEINA NUO UŽSIKRĖTIMO IKI SIMPTOMŲ ATSIDARIMO?</p> <p>Inkubacinis laikotarpis, arba laikotarpis nuo užsikrėtimo iki simptomų atsiradimo, yra nuo 2 iki 14 dienų. Vidutiniškai šis laikotarpis trunka 7 dienas.</p> 	<p>KAIP IŠVENGTI NAUJOJO KORONAVIRUSO SUKELTOS INFEKCIJOS?</p> <ul style="list-style-type: none">▶ Venkite sąlyčio su sergančiais asmenimis, ypač tais, kuriems pasireiškia kvėpavimo takų infekcijos simptomai.▶ Laikykitės tinkamos rankų bei maisto higienos.▶ Venkite sąlyčio su gyvūnais, jų išskyromis.▶ Čiaudėdami ir kosėdami uždenkite burną ir nosį su servetėle. Panaudotą servetėlę iškart išmeskite. <p>Keliautojams, planuojantiems lankytis Kinijoje, ar šalyse, kuriose yra užregistruota įveiktinių ligos atvejų, rekomenduojama nesilankyti turgavietėse, kuriose yra parduodama šviežia mėsa, žuvis ir kitos greitai gendančios prekės, ar kitose vietose, kuriose yra tvarkomi gyvi ir negyvi gyvūnai.</p> <p>Keliaujantiems į Kiniją patariama prieš vartojant gyvūninės kilmės produktus įsitikinti, kad jie yra pakankamai termiškai apdoroti.</p> <p>Dėl įsibėgėjusio gripo sezono keliautojams rekomenduojama pasiskiepyti nuo sezoninio gripo, likus ne mažiau nei 2 savaitėms iki kelionės.</p>
--	---	--

Kas yra koronavirusai?

Koronavirusai – tai didelė grupė virusų, kurie gali sukelti įvairias ligas. Dažniausiai koronavirusai sukelia lengvas ar net besimptomės infekcijas, tačiau gali sukelti ir sunkias kvėpavimo takų infekcijas, tokias kaip Artimųjų Rytų respiracinio sindromo (ARRS) ar sunkaus ūminio respiracinio sindromo (SŪRS) koronavirusines infekcijas.

Kas yra naujasis koronavirusas?

Kinijoje protrūkį sukėlęs koronavirusas (2019-nCoV) yra naujos struktūros koronavirusas, kuris niekada anksčiau nebuvo sukėlęs infekcijų žmonėms.

Kaip žmogus gali užsikrėsti koronavirusu?

Tam tikri koronavirusai yra perduodami nuo žmogaus žmogui, dažniausiai artimo sąlyčio metu su sergančiuoju koronavirusine infekcija, pavyzdžiui, namų ar darbo aplinkoje, gydymo įstaigoje. Yra žinoma, kad naujasis koronavirusas (2019-nCoV) taip pat gali būti perduodamas nuo žmogaus žmogui, tačiau šiuo metu dar trūksta epidemiologinės informacijos norint konkrečiai nustatyti, kaip naujasis koronavirusas plinta tarp žmonių (ribotai ar intensyviai). Kai kuriais koronavirusais (SŪRS, ARRS) galima užsikrėsti nuo gyvūnų.

Ar yra tikimybė, kad naujasis koronavirusas (2019-nCoV) gali patekti į Lietuvą?

Tiesioginių skrydžių iš Kinijos į Lietuvą nėra. Iš Kinijos į Europą tiesioginius skrydžius vykdo Italija, Prancūzija ir Jungtinė Karalystė. Europos ligų prevencijos ir kontrolės centro pateikto rizikos vertinimo duomenimis, 2019-nCoV įvežimo į Europos Sąjungos (ES) ar Europos ekonominės erdvės (EEE) šalis rizika yra vidutinė. Jeigu ES ar EEE šalyse nustatytiems įvežiniams atvejams laiku bus taikomos griežtos infekcijų prevencijos ir kontrolės priemonės, tokiu atveju tolesnio plitimo tikimybė

bendruomenėje yra vertinama kaip žema. Sausio 28 d. duomenimis, yra registruoti 3 įvežtiniai atvejai Prancūzijoje ir 1 Vokietijoje.

Kokie simptomai pasireiškia žmonėms užsikrėtus koronavirusu?

Tai priklauso nuo koronaviruso tipo, tačiau dažniausiai pasitaikantys simptomai yra panašūs į gripą – karščiavimas, kosulys, dusulys ir kiti kvėpavimo sutrikimai. Sunkesniais atvejais koronavirusai sukelia plaučių uždegimą, sunkų ūmų respiracinį sindromą, inkstų nepakankamumą ar mirtį.

Kur kreiptis, jei karščiuojate ir pasireiškia į gripą panašūs simptomai?

Jei žmogus nekeliauja į Kiniją, neturėjo kontaktų su šioje šalyje buvusiais asmenimis 14 dienų iki susirgimo, tokiu atveju pajutus šiuos simptomus reikia kreiptis į savo šeimos gydytoją.

Jei simptomai pasireiškė keliaujant po Kiniją ar grįžus iš jos, ar per dvi savaites po kontakto su žmonėmis, neseniai buvusiais toje šalyje, tokiu atveju reikia nedelsiant skambinti į Bendrąjį pagalbos centrą telefonu 112, pateikti susirgimo aplinkybes ir vykdyti medikų rekomendacijas. Jei simptomai pasireiškia skrendant lėktuvu, nedelsiant informuoti lėktuvo įgulą.

Ar naujasis koronavirusas (2019-nCoV) sukelia sunkius susirgimus?

Šiuo metu žinoma, kad šis virusas gali sukelti lengvus, į gripą panašius simptomus ir sunkią ligos formą. Labiausiai pažeidžiami yra asmenys, sergantys lėtinėmis ligomis (hipertenzija, širdies ir kraujagyslių ligos, diabetas, kepenų funkcijos sutrikimai, kvėpavimo takų ligos).

Ar yra vakcina nuo naujojo koronaviruso (2019-nCoV) sukeltos infekcijos?

Naujasis koronavirusas yra naujos struktūros koronavirusas, kuris niekada anksčiau nebuvo sukėlęs susirgimų žmonėms. Šiuo metu mokslininkai aktyviai siekia sukurti vakciną nuo šios infekcijos.

Ar yra gydymas nuo naujojo koronaviruso (2019-nCoV) sukeltos infekcijos?

Specifinio gydymo nuo naujojo koronaviruso (2019-nCoV) sukeltos infekcijos nėra, taikomas tik simptominis gydymas. Susirgusieji gali būti visiškai išgydyti, priklausomai nuo jų sveikatos būklės bei nuo to, kada pradedamas taikyti gydymas.

Europos vaistų agentūra (EMA) bendradarbiauja su PSO ieškant veiklių antivirusinių vaistų ir jų derinių.

Kaip galima apsisaugot nuo koronavirusinių infekcijų?

Rekomenduojama laikytis standartinių ligos plitimą mažinančių priemonių: dažnai plauti rankas su šiltu vandeniu ir muilu, neliesti rankomis veido ir akių, laikytis kosėjimo, čiaudėjimo etiketo (kosėti ar čiaudėti prisidengus vienkartinėmis servetėlėmis arba į sulenktos alkūnės vidinę pusę), laikytis saugaus maisto ruošimo (ypač naudojant termiškai neapdorotą mėsą, kiaušinius), vengti artimo sąlyčio su visais, kam yra pasireiškę kvėpavimo takų ligos simptomai, pavyzdžiui, kosulys, čiaudulys.

Ar galima šiuo metu keliauti į Kiniją?

Remiantis šiuo metu turima informacija Pasaulio sveikatos organizacija pataria netaikyti jokių kelionių ar prekybos apribojimų Kinijai. Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija dėl naujojo koronaviruso rekomenduoja laikinai nevykti į šią šalį. Keliautojai, kuriems kelionės metu ar 14 dienų laikotarpiu po jos atsirado į gripą panašius simptomus, turi nedelsdami skambinti bendruoju pagalbos numeriu 112.

Keliautojams, planuojantiems lankytis Uhanėje, rekomenduojama vengti lankytis turgavietėse (angl. wet markets), kuriose yra parduodama šviežia mėsa, žuvis ir kitos greitai gendančios prekės, ar kitose vietose, kuriose yra tvarkomi gyvi ar negyvi gyvūnai. Svarbu vengti kontakto su sergančiais asmenimis, ypač su tais, kuriems pasireiškė respiraciniai (kosulys, skrepliavimas ir t. t.) simptomai. Patariama laikytis tinkamos rankų bei maisto higienos, vengti sąlyčio su gyvūnais, jų išskyromis. Dėl įsibėgėjusio gripo sezono keliautojams rekomenduojama pasiskiepyti nuo gripo likus ne mažiau nei 2 savaitėms iki kelionės.

Kur galima gauti daugiau informacijos dėl naujojo koronaviruso?

Informacija pateikiama Sveikatos apsaugos ministerijos svetainėje, taip pat gyventojai gali konsultuotis **karštąja linija telefonu 8 618 79984** (visą parą konsultuoja Nacionalinio visuomenės sveikatos centro specialistai).

Ar saugūs siuntiniai, atsiunčiami iš Kinijos?

Šiuo metu nėra įrodymų, kad virusas gali būti perduodamas per daiktus. Pasaulio sveikatos organizacija, kaip minėta, pataria netaikyti apribojimų prekių judėjimui.

Informaciją parengė: Sveikatos apsaugos ministerijos Spaudos tarnyba